

İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ
BİLGİ SİSTEMLERİ ve TEKNOLOJİLERİ DAİRE
BAŞKANLIĞI
FİKRİ MÜLKİYET HAKLARI UYUM POLİTİKASI
(FMHUP)

HAZIRLAYANLAR	KONTROL EDEN	ONAYLAYAN
Ufuk Dikme	İsmail Koç	
Bilgi Güvenliği Yönetim Müdürü	Bilgi Sistemleri ve Teknolojileri Daire Başkanı	Rektörlük Temsilcisi

Doküman Kod	IKU-BSTDB-FMHUP-001	Revizyon Tarihi	25.03.2021
Yayın Tarihi	25.03.2021	Revizyon No	FMHUP-001-1.0

İÇİNDEKİLER

1. AMAÇ.....	3
2. KAPSAM	3
3. DAYANAK	3
4. TANIMLAR VE KISALTMALAR	3
5. İLGİLİ DOKÜMANLAR	4
6. FİKİRİ HAKLARA KONU OLAN ESERLERİN ÇOĞALTILMASI VE KULLANILMASI	4
7. UYGULAMA.....	6
8. REVİZYON BİLGİSİ.....	7

İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ

Doküman Kod	IKU-BSTDB-FMHUP-001	Revizyon Tarihi	25.03.2021
Yayın Tarihi	25.03.2021	Revizyon No	FMHUP-001-1.0

1. AMAÇ

Bu politika, T.C. İstanbul Kültür Üniversitesi çalışanlarının fikri mülkiyet haklarına uyumunu tanımlamak amacıyla hazırlanmıştır.

2. KAPSAM

Bu politika, T.C. İstanbul Kültür Üniversitesi bünyesinde çalışan tüm personeli kapsamaktadır. İşbu belgenin amacı, fikir mülkiyeti konusundaki genel ilkeleri ve uygulamayı açıklamak, bu konudaki bilinç ve anlayışı geliştirmek ve bilgi eksikliği nedeniyle meydana gelebilecek kural ihlallerini önlemek olup belgede düzenlenmemiş olan hususlar ile ilgili olarak 5846 sayılı “Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu” ‘nun konu ile ilgili düzenlemeleri esas alınacaktır.

3. DAYANAK

- Bu belgenin dayanağı 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu.
- 15.03.2018 tarihli ve 19924119-719-E.21240 sayılı "2016-2019 Ulusal Siber Güvenlik Eylem Planı" konulu YÖK yazısında, üniversitelerin ISO27001 Bilgi Güvenliği Yönetim Sertifikası alması ve iş süreçlerini bu şekilde yapılandırması gerektiği ifade edilmiştir.

4. TANIMLAR VE KISALTMALAR

KISALTMALAR	TANIMLAR
5846 sayılı Kanun	Kitap, makale, karikatür, resim vb. fikir ve sanat eserlerinin gelişmesi fikir haklarına saygı gösterilmesi ile mümkündür. Ülkemizde bu haklar, 5846 sayılı “Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu” ile korunmaktadır.
BSTDB	Bilgi Sistemleri ve Teknolojileri Daire Başkanlığı
FİKRİ MÜLKİYET (COPYRIGHT)	Özgün bir eser meydana getiren yaratıcı kişiye ve/veya eser sahibine sağlanan yasal korumayı ifade eder. Eser sahibine, yarattığından faydalanma, işletme, çoğaltma, yayma, temsil ve umuma iletme olanakları sağlar. Bu hak bir menfaat karşılığı veya karşılıksız satılabilir ve devredilebilir. Özgün eser yaratıcısı, işleme, çoğaltma, yayma gibi mali haklarının yanı sıra, eseri ile ilgili olarak manevi haklara da sahiptir. Bu haklar, adının belirtilmesi, eserde değişiklik yapılmasını men etmek gibi haklardır. Bu hakların korunması esastır. Bu koruma ile ilgili olarak kayıt ve tescil gerektiren haller yasada ayrıca belirtilmektedir.
GÜZEL SANAT ESERLERİ	Resim, heykel, yazı, tezhip, pastel, gravür, oyma, kakma, kaligrafi, serigrafi, fotoğraf, grafik, karikatür ve her türlü tipleme

Doküman Kod	IKU-BSTDB-FMHUP-001	Revizyon Tarihi	25.03.2021
Yayın Tarihi	25.03.2021	Revizyon No	FMHUP-001-1.0

İKÜ	T.C. İstanbul Kültür Üniversitesi
İLİM VE EDEBİYAT ESERLERİ	Herhangi bir şekilde dil ve yazı ile ifade olunan eserler ve her biçim altında ifade edilen bilgisayar programları, her tür danslar, pantomim ve yazılı koreografi eserleri, her türden teknik ve bilimsel içerikte fotoğraf eserleri, haritalar, planlar, projeler, krokiler, resimler, coğrafya ve topoğrafyaya ait maket ve benzerleri, her çeşit mimarlık ve şehircilik tasarım ve projeleri, mimari maketler, endüstri, çevre ve sahne tasarım projeleri.
MUSİKİ ESERLERİ	Besteler, şarkı sözleri, notaları, bunların kayıtları, yazılı veya icra edilmiş halleri.
SİNEMA ESERLERİ	Kısa ve uzun metrajlı; konulu veya belgesel film, video, CD, DVD, VCD vb. formatlarda kayıt ve üretimler ve bunlara ait ses kayıtları (soundtracks)

5. İLGİLİ DOKÜMANLAR

No	İLGİLİ ARAÇLAR
1	Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu
2	IKU_ Yazılımlar

6. FİKRİ HAKLARA KONU OLAN ESERLERİN ÇOĞALTILMASI VE KULLANILMASI

6.1. YASAL SINIRLAR

6.1.1. Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'nun 22. maddesi "Bir eserin aslını veya kopyalarını, herhangi bir şekil veya yöntemle, tamamen veya kısmen, doğrudan veya dolaylı, geçici veya sürekli olarak çoğaltma hakkı eser sahibine aittir." demektedir.

6.1.2. Kural olarak, fikri hak konusu bir eserden yararlanmak isteyen ile hak sahibi veya hakkı kullanma yetkisi olan bu konuda sözleşme yaparak koşulları varsa süreyi, kullanma biçimini ve çerçevesini serbestçe kararlaştırabilirler.

6.1.3. Ancak bazı ayrı durumlarda yasa, kamu düzeni ve kamu çıkarı için telif hakkı sahibi yanında veya karşısında yer alarak söz konusu kullanıma birtakım sınırlamalar getirebilir.

6.1.4. Telif hakkı konusu olan eserin sahibinin izni olmadan çoğaltılması, yeniden üretilmesi bir tecavüz oluşturmaktadır. Buna karşın Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'na göre, "...bütün fikir ve sanat eserlerinin... kâr amacı güdülmeksizin şahsen kullanmaya mahsus çoğaltılması mümkündür" "Ancak bu kullanma, hak sahibinin meşru menfaatlerine, haklı bir sebep olmadan zarar veremez ya da eserden normal yararlanmaya mâni olamaz".

Doküman Kod	IKU-BSTDB-FMHUP-001	Revizyon Tarihi	25.03.2021
Yayın Tarihi	25.03.2021	Revizyon No	FMHUP-001-1.0

6.1.5. Fikir mülkiyeti sahibinden izin alınması halinde istenilen sayı ve biçimde kopyalama, çoğaltma ve böylece kullanmak mümkündür. Yine Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'nun 33. maddesine göre "Yayınlanmış bir eserin, tüm eğitim ve öğretim kurumlarında, yüz yüze eğitim ve öğretim maksadıyla doğrudan veya dolaylı kâr amacı gütmeksizin temsili, eser sahibinin ve eserin adının mutad şekilde açıklanması şartıyla serbesttir." Aynı yasanın 34. maddesinde yer alan düzenlemelerin verdiği imkanla "Adil Kullanım" ve Sınav amaçlı kullanım anlamında eser sahibinin hakları ihlal edilmeksizin kullanım ve çoğaltma yapılabilir.

6.2. ADİL KULLANIM

Özel çalışma, araştırma, eleştiri ve gözden geçirme amacıyla eserden tek bir kopya yapılması mümkündür. Kopyalanacak materyal miktarı ile ilgili kesin bir ölçüt olmamakla birlikte bu konuda yasa maddesinin lafzı ile ruhu ve fiili uygulama ölçülerinde alıntı yapılması Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'nun 34. maddesi çerçevesinde "adil kullanım" olarak kabul edilmektedir.

6.3. SINAVLARDA KULLANIM

Soru sormak veya sorulara cevap vermek amacıyla yapılan kullanım ve çoğaltma da bu konuda bir istisna oluşturabilmektedir.

6.4. DİJİTAL ORTAM

Bilgi ve belgelerin önemli ölçüde dijital ortamda saklandığı, yeniden üretildiği ve dağıtıldığı koşullarda fikir haklarının ihlâli de aynı ölçüde hızlı ve kolay gerçekleşebilmektedir. Yasa, fikir mülkiyetine konu olan ilim ve edebiyat, musiki, sinema ve güzel sanat eserlerinin elektronik ortamlarda saklanan sayısallaştırılmış formlarını da aynı koşullarda korumaktadır.

Bu bağlamda, kopyalama konusundaki tüm uygulamalar elektronik ortamlar ve sayısal formda korunan her türden fikir ve sanat eseri için de geçerlidir.

6.5. UMUMA AÇIK GÖSTERİLER

Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu, eğitim ve öğretim kurumlarında tiyatro eserlerinin eğitim amaçlı gösterimine izin vermektedir. Sinema eserlerinin umuma açık mahallerde gösterimi Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'nun 33. maddesinde çerçevesi belirlenmiş ölçütler dahilinde gösterilebilir. Anılan maddede gösterimin yüz yüze ve eğitim-öğretim amacı yapılması ve gösterimden kazanç sağlanmaması koşullarının birlikte bulunması aranmaktadır. Bu sınırları aşan gösterimler için eser sahibi veya bağlı olduğu meslek birliğinden izin alınması gereklidir.

Bu konuda sorun yaşamamak için, elde mevcut film kopyası, CD, DVD ve benzeri yayının kullanma koşullarının toplu gösterime izin verip vermediğinin incelenmesi gerekmektedir.

Yapılacak toplu gösterinin kâr amaçlı olup olmaması, izin koşulunu ortadan kaldırmamaktadır. Bu nedenle, elde bulunan gösteri materyalinin kullanım/gösterim koşullarının dikkatle araştırılması son derece önemlidir.

Doküman Kod	IKU-BSTDB-FMHUP-001	Revizyon Tarihi	25.03.2021
Yayın Tarihi	25.03.2021	Revizyon No	FMHUP-001-1.0

7. UYGULAMA

- 7.1.** İKÜ çalışanları ve öğrencileri Fikri Mülkiyet (copyright) ile ilgili her türlü eylem ve işlemlerinde yasalara, bu belgede özetlenmeye çalışılan ilkelere, genel akademik etik ve ilkelere uygun davranmakla yükümlüdürler.
- 7.2.** İKÜ, “Üniversitede, ders kitapları dahil hiçbir eserin aslının ya da kopyasının Fikir Mülkiyeti Yasası sınırları dışında, herhangi bir şekil veya yöntemle çoğaltılmaması veya çoğaltılmışlarının kullanılmaması” ‘nı bir davranış kuralı olarak kabul eder.
- 7.3.** Fikri Mülkiyet haklarına gösterilen özen ve bu hakların zedelenmemesi için alınan önlemler Üniversitenin tüm yönetmelik ve politika belgelerinde yansıtılmaktadır. 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu’nun ihlâli halinde, durum, Üniversite Disiplin Yönetmeliği, üniversitenin çeşitli politikaları ve uygulama pratiği çerçevesinde değerlendirilir ve işlem yapılır.
- 7.4.** İKÜ ’nün mülkiyetindeki bilgisayarlarda, hizmet sağlayıcılarda, ya da ağlarında sadece yasal olarak bulundurulma hakkı olan yazılım ürünleri kullanılabilir.
- 7.5.** Başka bir biçime dönüştürme ya da telif hakkı yasası tarafından izin verilen dışında ticari kayıtlardan çıkarma adı altında çoğaltma yapılmaz.
- 7.6.** İKÜ tarafından, telif hakkı yasası tarafından izin verilen dışında kitapların, makalelerin, raporların ve diğer belgelerin tamamı veya bir kısmı kopyalanmaz.
- 7.7.** İKÜ sistemlerinde kullanılan yazılım çeşitli satıcılarla yapılan lisans anlaşmaları çerçevesinde sağlanır.
- 7.8.** İKÜ yazılım lisans bilgileri “IKU_ Yazılımlar” dokümanında saklanır.
- 7.9.** Lisans çerçevesinde izin verilen kullanıcı sayısının aşılması, lisans sunucuları sayesinde kontrol edilir.
- 7.10.** Yalnızca yetkili yazılım ve lisanslı ürünlerin yüklenmiş olduğu SCCM yazılımı ile takip edilir.
- 7.11.** Uygun lisans şartlarının devamının sağlanması için bir her yıl düzenli yenileme yapılır.
- 7.12.** Açıkça diğer türlü ifade edilmediği müddetçe, kullanıcı bütün sistemlerindeki bütün yazılımların telif haklarını korunduğunu varsaymalıdır.
- 7.13.** Telif hakkı ve patentlerle (örneğin bilgisayar yazılımı, yayınlar, teknoloji) ilgili kanunların hem şekline ve hem de ruhuna tamamen uymak ve böylelikle de fikri hakları onurlandırmak İKÜ ’nün politikasıdır.
- 7.14.** Özel olarak kopyalanabilir yazılım işaretli bölgelerde muhafaza edilmesi dışında, İKÜ sistemlerinde kullanımda olan yazılım herhangi bir depolama ortamına kopyalanamaz, ya da diğer türlü ortadan kaldırılamaz. Sahip olduklarının yedeklenmesi ve tekrar işler hale gelmesi amaçları dışında, kullanıcılar lisanslı yazılımın kopyalarını alamazlar.
- 7.15.** Kullanıcılar, İKÜ mülkiyetindeki yazılımları, eğer varsa, Otoritenin beyan ettiği kurallara göre kullanmayı kabul etmektedir.
- 7.16.** İKÜ ’de geliştirilen herhangi bir yazılım ürünü İKÜ ile tanımlıdır. Yazılım geliştirilmesi ve dokümantasyonu ile ilgili bütün tarafların hakları ve sorumlulukları açıklığa kavuşturulmuştur.

Doküman Kod	IKU-BSTDB-FMHUP-001	Revizyon Tarihi	25.03.2021
Yayın Tarihi	25.03.2021	Revizyon No	FMHUP-001-1.0

8. REVİZYON BİLGİSİ

Revizyon Numarası	Yürürlük Tarihi	Revizyon Tanımı	Hazırlayanlar

İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ

Doküman Kod	IKU-BSTDB-FMHUP-001	Revizyon Tarihi	25.03.2021
Yayın Tarihi	25.03.2021	Revizyon No	FMHUP-001-1.0